

חוסר השחר והאיוולת באסטרטגיה המדינית של ישראל

אהרון לברן

המדינית; ההתמודדות באיום האיראני ושלוחיו והלחימה
בטרור הפלסטיני, אך אלה מצריכים דיונים נפרדים.*

■ מבחן ה"התנתקות" בדיעבד

זכור לא ניתן צידוקים משכנעים וודאי שלא
שיטתיים וסדורים, למהלך "ההתנתקות". דבר זה
כשלעצמו חמור. שהרי לא ייתכן שלמהלך כה קריטי
לגורל המדינה ולחיי העם לא יושמעו צידוקים כאלה. (אדם
נכון כתב שהכשל המרכזי ב"התנתקות" הוא שעד היום לא
ברור לשם מה היא בוצעה ושום פשר אמיתי לא ניתן לה.¹)
עם זאת, פה ושם הועלו כמה טענות וראוי להתעכב על
שתיים:

- ה"התנתקות" תביא לשיפור המצב הביטחוני.
  - ה"התנתקות" היא "הכרח" דמוגרפי.
- שתי טענות אלה עומדות גם מאחורי תוכנית "ההתכנ-
סות".

■ האם שופר המצב הביטחוני?

תשובה היא שקרה בדיוק ההפך – הטרור הומרץ.
מבחננו יהיה קודם כל **במישור המיקרו-בטחוני**.
כאשר יורד גשם של קסאמים על יישובי דרום הארץ
ומערב הנגב ועל מתקנים אסטרטגיים חשובים באזור
אשקלון – וכשהקסאמים מאיימים היום על מרחבים
גדולים פי כמה מכפי שאיימו בעבר – רק מי שבינתו
נסתתרה יאמר שהשתפר המצב הביטחוני. במה יכול היה

יסוּח הכותרת מעיד על ביקורת חריפה על האסטרטגיה
המדינית של ממשלת ישראל ומובן שביקורת כזו אינה
מקור לאופטימיות. אולם הנושא אינו אופטימיות או
פסימיות אלא הצורך להסתכל נכוחה אל מול ההיגיון
והמציאות אף אם הדבר מכאיב ואף אם הביקורת היא קול
קורא במדבר.

בלב האסטרטגיה המדינית הנוכחית מצויה התוכנית
ל"התכנסות" ו"יעיצוב גבולות הקבע" של המדינה. המונח
"התכנסות" הוא כקודמו ("ההתנתקות") תוצר של מכבסת
מילים, שהרי לא יאה לחזור על המילה "התנתקות" ע"י
מבצע חדש. אך לפני שדנים ב"התכנסות" חובה לבחון
קודם את המהלך האסטרטגי שקדם לה, קרי
"ההתנתקות"; האם הייתה מהלך נכון והאם המהלך
הביא תועלת. השכל הישר מחייב לשאול, אם המהלך
הקודם כשל – מדוע לחזור עליו או להמשיך למהלך
דומה?

הביטוי איוולת אסטרטגית ראוי להבהרה. ניתן
להסבירו כאיוולת מדינית מתמשכת שמדינה נוקטת נגד
האינטרס העצמי שלה, או בניסוח חד יותר – מדיניות
המציבה מטרות שהגשמתן תפגע קשות במדינה ושכרן
יצא בהפסדן.

עוד שני עניינים קשורים לטבורה של האסטרטגיה

תא"ל (מיל.) אהרון לברן, לשעבר מבכירי אמ"ן (איסוף ומחקר)
וכיום עוסק במחקרים אסטרטגיים. לאחר כ-30 שנות שירות
בצה"ל בתפקידי פיקוד, הדרכה ומטה (בעל "אות המופת"
מ-1995), הצטרף כחוקר בכיר למרכז למחקרים אסטרטגיים
באוניברסיטת תל-אביב (1984-1988), בו היה, בין היתר, עורך
מאזן הכוחות השנתי במזוה"ת. לאחר מלחמת המפרץ (1990-1991)
חיבר ספר על המלחמה והאסטרטגיה הישראלית (בהוצאת Frank

¹ היה זה הרב יובל שרלו
שאמנם התנגד ל"התנת-
קות" אך היה מוכן למר-
בה הצער להשלים עמה.

* יודגש שהמאמר נכתב לפני התקיפה על מוצבינו בכרם שלום
וחטיפתו של רב"ט שליט ב-26.6.06

אך בחודש מארס נורו 128 רקטות קסאם ובאפריל 99 רקטות; בשה"כ נורו מאז ינואר 2006 כ-900 רקטות במתקפת הקסאמים על שדרות וסביבתה. במחצית חודש יוני נורו כ-150 רקטות. מעניין איו מדינה בעולם הייתה משלימה עם ירי נרחב שכזה לשטחה ולעבר אזרחיה!:

נכון שבדו"ח השבי"כ הנזכר מצוין שב-2005 היתה ירידה (כוללת ולא דווקא ברצועה) של כ-50 אחוז במספר ההרוגים (לעומת 2004 – שבה היו לנו 117 הרוגים), אך ירידה זו ניתן לזקוף גם לזכות ההצלחות בסיכול ההתאבדויות, במעצר עשרות רבות של מתאבדים פוטנציאלים וכן בשל ה"תהדייה" הפלשתינאית. עם היציאה מעזה נמסר גם סיכום ההרוגים במשך 38 שנות חייו שם: 268 הרוגים, מהם 75 אזרחים ו-193 חיילים, (בממוצע 7 איש בשנה, ובכללם 5 חיילים). אין לזלזל חלילה בחשיבות הירידה במספר הנפגעים וההרוגים, אך כשמדובר בחסכון בפגיעה בנפש, יודגש שהסיכון לחיילנו לא היה בקיום תושבי גוש קטיף והיישובים הצפוניים אלא בטורר. קשה לומר זאת, אך למרבה הצער רבים מחיילנו נפלו גם בשל תקלות מבצעיות קשות והן שגרמו לאווירה הכוללת נגד הקיום ברצועה.⁴

נהה כי כן, המצב הביטחוני לא השתפר אלא התדרדר באופן חמור והפך מאיום טקטי לאיום אסטרטגי. אך לפני שנדון באיום האסטרטגי, ראוי להשלים שני עניינים.

ראשית, לגבי הגדר המקיפה את הרצועה ואין מפקקים לדבר בשבחה. מתחילת 2005 ועד ספטמבר 2005, למשל, נתפסו 110 מסתננים (לא חמושים אמנם) שחצו את הגדר. כלומר, רק מזל הוא שלא היו אלה פלשתינאים חמושים. הגדר סביב רצועת עזה אינה דוגמה לאיטום שטח וכך גם הגדר ביו"ש. ניתן לעבור מעל ומתחת להן.

שנית, הגדר ברצועה ניתנת לעקיפה בציר פילדלפי וממנו לסיני. בכך הועצם איום ביטחוני נוסף – הקשר בין הרצועה לסיני. קציני צה"ל בכירים מעידים כי היקף החדירות והחדרות האמלי"ח מסיני גדל והתחדד ויש לו שני היבטים: האחד, בציר בין עזה לסיני וממנו לישראל והשני, באיום של הגייהאד העולמי ואל-קעידה ממצרים ומסיני. משמע, יצאנו מרצועת עזה אך חיברנו אותה – על האמלי"ח והטרור שבה – לסיני שגבולו עם ישראל פרוץ ודרכו עוברים ליו"ש, באופן שוטף, אמלי"ח ומחבלים וכן מובילי ידע (כדי ללמדם לייצר ולירות קסאמים וכו').

ועתה אנו על סף כניסה קרקעית לרצועה, כדי להפסיק את ירי הקסאמים הבלתי נסבל. פעולה זו תתחיל בוודאי בכיבוש חלקי של צפון הרצועה, אך אז יירו ממקומות אחרים ברצועה, ומה נעשה אז – האם נכבוש מחדש את כל הרצועה? ואם כן, לשם מה יצאנו? מה יהיה המחיר של מבצע קרקעי, ולו המוצלח ביותר, באבדות לחיילנו? ומה לגבי מחיר אחר כמו כעס בינלאומי וכו'?

■ המישור האסטרטגי במבחן ה"התנתקות"

הטרור כאמור הומרץ והוחמר ולפי ההיגיון הפשוט, אם הטרור יכול לשחרר את עזה מדוע לא יוכל לשחרר גם את יו"ש או כל מקום אחר בעולם ולפעול נגד המערב, ובכלל זה בעיראק, שם ארה"ב אוכלת מרורים.

להשתפר? האם בכך שתושבי שדרות ועשרות יישובים באזור חרדים לחייהם ולגורלם, לא רק מהקסאמים אלא גם מקולות הנפץ של תותחי צה"ל? האם התותחים הם מימוש ההבטחות והאזהרות של הממשלה, לפני מהלך הפינוי והעקירה, כי "השמים יפלו על הרצועה" אם אחרי ההתנתקות ימשיכו בירי הקסאמים?² הרי ירי התותחים, אפילו כניסיון למניעת שיגור הקסאמים, הוא פתטי אם כי אולי יש בו נחמה פורתא – התותחים מתאמנים באש חיה וגם נפטרים מתחמושת ישנה.

הרי רק מזל הוא שירי הקסאמים לא גרם לאבדות כבדות בנפש ולהרס רב במתקנים אסטרטגיים. בחג הפסח האחרון נפלה רקטה בפתח חדר האוכל ביד מרדכי ועלולה היתה לגרום להרוגים רבים; בשדרות חיים התושבים וילדיהם בזכות ניסים; הפלשתינים עושים מאמץ מתמשך להעלות באש מתקן אסטרטגי בדרום אשקלון; צה"ל העביר את טקס סיום הטירונות מבסיס הטירונים בזיקים לבסיס ניצנים וגורל הבסיס מוטל בספק.

יש כמובן סימנים ברורים להחמרה, לדוגמא: ירי של רקטות "גראד" (דומות לקטיושות), שטווח פגיעתן מגיע צפונה מאשקלון, וודאי לאשקלון עצמה ולקשת יישובים ענקית (שנפרט להלן). אנו למדים על איום נוסף: רקטות עם שני מנועים, ארוכות טווח, מייצור פלשתיני עצמאי. אחת מהן כבר נורתה לעבר ישראל לאחרונה (כנראה חיקוי ל"גראד") והגיעה לטווח של 20 ק"מ (כמו זה של ה"גראד").

כל זה קורה מאחר שכיום, שלא כבעבר, יש לפלשתינים חופש פעולה רב יותר לירות מטחי קסאמים ולשגרם משטחים שפוננו, כמו מצפון הרצועה. פינוי צפון הרצועה נראה אכן כאיולת משועתת אף בעיניו של ביילין, ראש מרצ, שהתנגד לפינוי שלוש היישובים שם.

דו"ח השבי"כ מינואר 2006, המסכם את שנת 2005 קובע:

- בשנת 2005 נורו 377 קסאמים לעומת 309 ב-2004, כלומר, כ-25 אחוז יותר, וזאת כשמדובר בחצי שנת "התנתקות" וב"תהדייה" ("ההרגעה" לפי הפלשתינאים).
- בחבלי יהודה ושומרון יש מאמץ מוגבר לייצור קסאמים. באזור גינין נעצרו 8 חברי חוליה שעסקו בצבירת חומרי גלם לקסאמים, ואף בניסויי ירי.
- ברצועה גברה פעילות האמלי"ח לאחר ה"התנתקות": הוחדרו יותר מ-5 טון של חני"מ, וכ-200-300 טילי נ"ט, כ-5,000 רובי סער קלציניקוב ויותר ממיליון כדורים.³

ראש השבי"כ, יובל דיסקין, מדווח לכנסת כי לפת"ח יש ברצועה "גראדים" לטווח 30 ק"מ. המשמעות היא שגם אשדוד, אופקים, קריית גת ועד פאתי באר שבע וקריית מלאכי וודאי שדרות, אשקלון ונתבות נמצאות בטווח רקטות ה"גראד". יוזכר כי ה"גראד" בניגוד לקסאם הוא רקטה תקנית עם כוח הרס רב יותר. לדבריו אף הוברחו לרצועה טילי נ"מ "סטרה", העלולים לפגוע במסוקים או בכלי טייס אחרים. הוא הוסיף שהפלשתינאים עוסקים באופן מתמשך בשיפור הקסאמים.

מנתונים של צה"ל אפשר ללמוד כי במהלך החודשים האחרונים, למרות ירי תותחי צה"ל, כמות שיגור הקסאמים לא ירדה אלא עלתה. כך בחודש מאי האחרון נורה מספר קסאמים (כ-80) וזה למספר שנורה בחודש ינואר האחרון;

² ראה ציטוט של מעריב, 23.6.06... הם לא יירו קסאמים אחרי שנוצב את עזה...

³ בדיווח מאוחר יותר הש"נה נמסר על כמות גדולות פי כמה.

⁴ יוזכרו שני הנגמ"שים שהתפוצצו על חייליהם, החדירה למוצב נצרים ועוד.

יש להבין כי הטרור בעולם הוא פועל יוצא מן ההוכחה שהטרור הפלשתינאי מנצח. מדוע להתפשר או לשנות עמדות אם הטרור פוטר מהצורך בווייתור?

לענייננו, גם עבור המאמינים עדיין בסיכוי שלום ערבי-ישראלי, דווקא ה"התנתקות" חיסלה גם את הסיכוי הקלוש הזה, שהרי אין הגיון ותכלית לעשות "שלום" אם אפשר להבריח את ישראל. מבחינתם של אלה ה"התנתקות" החלישה בעליל את ה"רשות".

על הירידה במפלס ההרתעה אין צורך להכביר מילים. לא רק שהורדנו את כושר ההרתעה לשפל אלא גם הפכנו עשרות יישובים וערים בישראל לבני ערובה לקסאמים ולטרור. זאת, בשעה שיישובי קטיף וצפון הרצועה היו דווקא השכפ"צ של אשקלון ואשדוד ובמידה רבה גם של שדרות ויישובי עוטף הרצועה.

בניגוד לאזהרות ולהבטחות הרבות לפני הנסיגה והעקירה, אנו פוחדים לממש אותן (השמים יפלו, זוכרים?) ואין לנו חופש פעולה לירות אל ועל כל מקום מיושב ממנו נורים הקסאמים, שמא נפגע ב"חפים מפשע".⁵ איזה חופש פעולה צבאי גדול יותר (כפי שנטען בזמנו) יש לנו עתה לעומת התקופה שבה יישובינו התקיימו ברצועה? הרי ה"מח"ז זוריות" של האלימות והטרור נמשכת ללא הרף. הפעולות (הפשטות) כמו מעצר או הריגת מחבלים, לרבות בסיכולים מהאוויר, גוררות מיד את תגובותיהם בקסאמים ובמשלוח מתאבדים, וחוזר חלילה.

ומעל לכל, הטרור ניצח, הן מבחינה מעשית והן מבחינה תודעית. מסרט פלשתינאי אפשר ללמוד את תחושתם: "זרענו פחד ביהודים". בסרט צוין שבסוף 2003 (אחרי "חומת מגן" ויוזמתנו ההתקפית) חשבו 75 אחוז מהפלשתינאים שהאינתיפאדה הרעה את מצבם; אחרי שנה, בסוף 2004, עם פרסום ה"התנתקות" ועוד לפני ביצועה, כבר הגדירו אותה 74 אחוז מהפלשתינאים כניצחון המאבק ובלשונם: "המאבק זורע והתוצאה – ניצחון". עצם פרסום תכנית ה"התנתקות" גרם אפוא למהפך ומעמד הטרור, שהיה בשפל, שוקם. "ניתן להפחיד את הישראלים בטרור והם יברחו", אמרו. מבחינתם (ובצדק) הנסיגה מלבנון הובילה לאינתיפאדה השנייה, שהובילה להתנתקות אשר תביא להמשך הטרור ולניצחון. השלטים בעזה זעקו: "10 שנים של מו"מ = כשלון [ואילו] 5 שנים של התנגדות = ניצחון".

אשר לחכימה בטרור, למרות הלהג על "מלחמת חורמה", ממשלות ישראל לא רצו לנצח בעימות והפלשתינאים שואבים מכך עידוד ותעוזה. יתרה מזאת, אנו מבליגים ארוכות, ממגנים עצמנו בחומות ובגדר ומסתפקים בתגובות צבאיות מינוריות. ודאי מיעטנו ביוזמות התקפיות. דרכי פעולה אלה הן אנט-תזה להרתעה ולהפגנת כוח שהן, למצער, התרופה היחידה לטרור ולאלימות הפונדמנטליסט-טיים.

בנוסף, לא רק שלא טיפלנו כראוי בטרור הפלשתינאי (חמאס, ג'יהאד ופתיח) אלא קיבלנו גם את מעורבות החיובאללה ואל-קעידה בעזה, ביו"ש, בסיני, בגבול הצפון ובירדן.⁶

נוסף על כל אלה גרמנו לעליית החמאס לשלטון, לא מאחר שאפשרנו "בחירות דמוקרטיות" אלא בגלל בריחתנו מעזה. גם בהקשר זה מנסים ה"חכמולוגים" לכבס אבחנות ולטעון שהחמאס עלה לשלטון בגלל השחיתות ב"רשות". הם

מעלימים את הסיבה האמיתית כי דרך הטרור של החמאס ניצחה והם קיבלו את הפרס על מגש כסף. לדידי אין להצטער על עליית החמאס; חשוב היה שנקבל את הסטירה בפרצוף, ניווכח עם מי יש לנו עסק ותיחשף האמת העירומוה. הפלשתינאים רובם ככולם בעד טרור ובלשונם – מאבק בישראל. לדידי, אף הפת"ח, אש"ף ואבו מאזן החלשלוש אינם פחות גרועים, אלא כיוון שהם משמיעים "דיבורים מתונים" וזורים חול בעינינו, נדמה לרבים אצלנו שעמם אפשר לדבר.

אשר למושג "כיבוש" הפושה בשמאל ובעולם; ראשית, לעולם איננו יכולים להיות כובשים במולדתנו. שנית, גוש קטיף (או יו"ש) לא נכבשו מידי ריבון (בניגוד לסיני למשל).

הרי עזה נכבשה מידי כובש, קרי מצרים.

בכל מקרה, עליית החמאס מאזכרת שני לקחים חשובים: (א) ויתורים והתקפלויות ישראליות רק מטפחות גורמים קיצוניים אצל הערבים. (ב) הגישה האמריקאית האווילית של "דמוקרטיזציה" בארצות ערב אינה מונעת טרור (ראה עיראק, אלג'יר ועכשיו החמאס) ולא מפליא שעכשיו מסתמנת דווקא עלייה בתמיכה הפלשתינאית בחמאס.⁷

אשר למחיר הכספי של ה"התנתקות"; ראש אגף התקציבים מסר בדצמבר 2005 שחשבו כי הפינוי יעלה כ-5.5 מיליארד ש"ח וכיום ההערכות עומדות על 9-10 מיליארד ש"ח. נוסף על השאלה אם הייתה הצדקה להוצאה כספית נוראה ומיותרת כזו, נשאלת השאלה – שלמרבה הצער הכול מתעלמים ממנה – כיצד נמצא כסף רב כל כך למהלך איום וחסר תכלית זה ואילו למיגור העוני וצמצום הפערים, שרבים מלהגים על הצורך החיוני בו יום וליל, אין כסף?! הרי אם היו מפנים סכום עתק זה לצרכים האמיתיים של ישראל הייתה החברה הישראלית נשכרת פי כמה ובריאה יותר! ועוד לא דיברנו על המחיר הרוחני-ערכי-מנטאלי של ה"התנתקות", הלא הוא הקרע בעם.

■ הכורח הדמוגרפי שב"התנתקות"

רצוני לטעון בקצרה שהשד הדמוגרפי אינו כצעקתה, מחד גיסא, ושהפתרון ל"דמוגרפיה" אינו בהיפרדות, מאידך גיסא. ראשית, נטען לאחרונה לא מעט – ובצדק – כי מספר הפלשתינאים קטן ב-1.5 מיליון ממה שהם מפרסמים וממה שרווח אצלנו ואין זה מספר מבוטל. טיעון זה נתמך גם במספר בעלי זכות הבחירה – רק 1.3 מיליון איש (ביו"ש, בעזה ובירושלים) – בבחירות שנערכו בתחילת 2006 והעלו את החמאס לשלטון.

הפחידו אותנו שיש כמעט שוויון ואולי אף רוב לפלשתינאים בין הים לירדן. עתה גם נביאי השחור הדמוגרפי (כמו ארנון סופר ודה פרגולה) מצמצמים מספריהם לגבי הפלשתינאים ל-3 מיליון ואף פחות.

בנוסף, ב-1991 (במלחמת המפרץ) הורה בגיץ לצה"ל לספק לפלשתינאים ערכות מגן אישיות והתבצע אצלם בעצם "מפקד זוטא", שבסיומו התגלה שכשליש מהתושבים (לפי מפקד-67 שהיה האחרון שבוצע) חסרים פיזית וחלק אינם בין החיים או נמצאים בחו"ל. התבררה גם תופעה של שמות פיקטיביים ועוד. במילים אחרות, מספר הפלשתינאים קטן משמעותית מהמספר "המקובל".

⁵ הגיע הזמן להיפטר מה"מונח "חפים מפשע" שכן מי שמאשר לבני בלעיל לירות מתוכו ומסביבתו להרג בלתי מובחן אינו חף מפשע. לכל היותר הוא "לא מעורב".

⁶ נחשפה התארגנות חמ"א בירדן ובכללה מאגר רי קטיושות מאיראן שהוברחו דרך סוריה.

⁷ האלוף משלב, מתאם הפעולות ב"שטחים", הציג לשר הביטחון פרץ סקרים שהתמיכה בחמ"א הגיעה ל-70 אחוז, וכך גם בראיון ראש חטיבת המחקר הפורש.

■ תוכנית "ההתכנסות" ועיצוב "גבולות הקבע"

אחר כשלוש אוסלו, "ההתנתקות" ומפת הדרכים ולאחר אי-לחימה ראויה בטרור, ממשכה ממשלת ישראל בתוכניתה ל"התכנסות" מול הטרור והחמאס ומעניקה לאלה עוד גמול ופרס. הסכלות זוהרת אפוא קדימה.

בקווי היסוד של הממשלה נאמר: "שטחי ישראל שגבולם ייקבע ע"י הממשלה יחייבו צמצום שטחי ההתיישבות הישראלית ביו"ש". המשמעות – עקירה של 70-100 אלף איש, הריסת עשרות רבות של יישובים וקץ הנוכחות היהודית במקומות בעלי משמעות היסטורית כחברון, קריית ארבע, אלון מורה, בית אל, שילה ועוד. ברור שזו רק המנה הראשונה וההמשך יבוא בחלוקת ירושלים ובנסיגה עד לקווי 67. אך המקומות הנזכרים ואחרים הם ערש קיומן של היהדות והציונות וספק אם יש צידוק לקיום המדינה בלעדיהם. אולמרט אומר בכנסת שה"התכנסות" היא חבל ההצלה של הציונות" (לא פחות). לא ברור כל כך הקשר בין "ההתכנסות" לציונות ואם כן, זה בדיוק להפך; שהרי במרכז הרעיון הציוני עמדה החלת הריבונות והעצמאות היהודית בא"י, לא רק בעבור היהודים הנמצאים אלא גם בעבור כל יהודי העולם. מוותרים אפוא על שטחי מולדת רק מפני שנתפסו על ידי אחרים ולא יהיה מקום ליהודים נוספים. לכן, ויתור על א"י הוא ויתור על הציונות ולא "חבל ההצלה" שלה.

כבר כיום יש 5.6 מיליון יהודים על שטח של כ-20,000 קמ"ר, כלומר, כ-280 נפש לקמ"ר. זהו יחס גבוה בארץ שאין בה די מים ומשאבי טבע. הרי לכל עם יש צורך במסה קריטית של שטח, בעומק אסטרטגי ובגבולות ברי הגנה ראויים. טכנולוגיה לעולם לא תחליף את הצורך בשטח. שטח רב יותר טוב גם מבחינת הסיכון הגרעיני.

נאמר אמנם שה"התכנסות" לא תהיה צעד ראשון אלא תינקט רק אם יתברר שאין פרטנר פלשתינאי להסכם. האומנם? וכי היה אי-פעם פרטנר כזה? בזמנו ראו גם בערפאת פרטנר... ואם לכאורה יש פרטנר פלשתינאי, האם יש ערך להסכמי ומחויבויותיו? מתי הם קיימו הסכמים כלשהם בכלל וכרוחם וכלשונם בפרט? האם הסכם שלהם שווה את הנייר שנכתב עליו? לכן האמירה הפתטית (גם בימין) שוויתורים מצדנו הם סבירים אך יש לקבל "תמורה", היא טיפשות מרה: איזו תמורה הם יעניקו לנו? קץ הסכסוך? זו הרי הזיה בצהרי היום.

עוד אומר אולמרט לנשיא בוש (לפי דיווח מביקורו): "בוא ניכנס יחד להיסטוריה. ההתכנסות תוריד את הסכסוך עם הפלשתינאים מהכתרות, תפסיק את הכיבוש ותוריד את החיכוך". הטרגי הוא שאף מילה מאמירה זו אינה מציאותית.

הבה נבחן את הדברים ובכללם את התועלת הביטחונית האפשרית שב"התכנסות". הרעיון ההזוי להעביר שטחי יו"ש לפלשתינאים ובמיוחד לחמאס, אינו ברור מעיקרו. הרי גשם של רקטות ופגזי מרגמות ירד בכל רחבי המדינה; ואם צה"ל יישאר בשטחים המפונים (כמו בצפון השומרון) על מנת להבטיח את הביטחון, לשם מה נחוץ מהלך "ההתכנסות", כיצד

ועל הכל, הפתרון לסוגיה הדמוגרפית אינו בויתור על שטח ובהפרדה בין יהודים לפלשתינאים, אלא ביישוב הפלשתינאים בשטחים ערביים. את עודף הפלשתינאים ברצועה יש ליישב במרחב רפיח-אל עריש ולא על חשבון ישראל, וכך לגבי עודף הפלשתינאים ביו"ש, שאותם צריך ליישב בירדן שגודלה כ-90 אלף קמ"ר וממילא מרבית האוכלוסייה שם פלשתינאית. את חובת הפתרון הדמוגרפי לגבי הפלשתינאים צריך להטיל על 'האחיות הערביות', אך מצרים אינה מוכנה לשמוע על כך ורוצה שישראל תדמם במאבק נגד הפלשתינאים. כמובן שירדן אינה רוצה בתוספת מסוכנת של פלשתינאים אך את האחריות לפתרון הבעיה אי אפשר ולא צריך להטיל על שכמנו.

אגב, כאשר שמעון פרס נשאל מדוע לפנות יישובים יהודים בעזה, הוא אמר ש"חסר להם [פלשתינאים] שטח והם זקוקים לו כאוויר לנשימה". אך שטח הרצועה של היישובים היהודים היה בסה"כ כעשירית משטח הרצועה שכל שטחה הוא 350 קמ"ר.

אך גרוע מכך, הפלשתינאים ברצועה קיבלו את השטח "החסר להם כאוויר לנשימה" והם משתמשים בו לירי על ישראל ולא לפתרון בעיה דמוגרפית כלשהי, כך שהטיעון הדמוגרפי גם לגבי עזה הוא יותר ניגוח פוליטי מאשר אמת.

■ סיכום ביניים

מ הלך "ההתנתקות" והעקירה היה כשלוש מהדהד, חסר שחר ותוחלת וכן חמור ביותר לעתידנו ולגורלנו, מאחר שהוגש לפלשתינאים ניצחון על מגש כסף. העקירה הייתה לא רק חטא היסטורי אלא גם איזולת אסטרטגית.

"ההתנתקות" הייתה עוד שלב במדרון הנסיגות של ישראל מאז ייסודה. ישראל נסוגה ב-48, ב-56 ואחרי 67 (הנסיגות בסיני עד 82), בלבנון ב-85 ובהסכמי אוסלו (שטחי A ו-B ו"הפעילות") ולאחרונה נסוגה מעזה והעתיד מי ישרנו. כשנחזור לקווי 67, נחזור גם לקווי 48 ואולי הלאה.

הנסיגה אינה רק פיזית אלא גם קונספטואלית ומנטאלית. עמדות שהיו בזמנו טאבו (כמו מדינה פלשתינאית) הפכו היום כמעט לקונסנוס. מלהגים ש"דברים השתנו" אבל מה השתנה? מה שהשתנה הוא שהפלשתינאים נלחמו וניצחו ואנו מתקפלים בשל שינוי עמדות ועקרונות מתוך חולשת דעת ועיוורון למציאות המרה.

אומרים לנו לא להתרשם מהפגנות הניצחון הפלשתינאי כי "ברור לכל שישראל חזקה". האומנם? אם אנו חזקים כל כך – למה אנו נסוגים כל הזמן?! לו היינו באמת חזקים, בעיקר מנטאלית, היינו מצליחים לנצח את הטרור כמו שאחרים הצליחו.

מה דעתו של ממשל ארה"ב, שממשלתנו מתייחסת אליו מעמדה וסאלית, בעניין "ההתנתקות"? לפי עיתונאי, שנלווה לביקור אולמרט בארה"ב במאי 2006, דווח טורבוניץ (ראש הסגל של אולמרט) לשרי "קדימה" שה"התנתקות" נתפסת שם ככישלון.⁸ אגב כך חושב גם ראש הסי.איי.איי לשעבר, וולסי ובצדק רב.

⁸ בכספית, מעריב, 19.5.06.

"יופסק הכיבוש וירד החיכוך" וכיצד ייכנס אולמרט להיסטוריה?

יתרה מזאת, כשהמהלך הוא יוזמה עצמית "ללא שיתוף הפלשתינאים", האם הם יעברו על כך לסדר היום ולא ינצלו ביתר שאת את השטח שיועבר להם לצורכי טרור מומרץ ולחופש פעולה נרחב יותר? הסכסוך רק יתעצם ויאדים את הכותרות.

את הפינוי מיו"ש משווקים בעטיפה של "עיצוב או קביעת גבולות המדינה". בכנס "צוות" בהרצליה אומר אולמרט: "היעדר גבולות למדינה זו בעייתה העיקרית של חייה זה 37 שנה". האומנם? זו בעייתה העיקרית והאמיתית של המדינה?

מה פשר ההכרח הדחוף בקביעת גבולות? מה רע בגבולות הנוכחיים? אלו שינויים לטובה יבואו: האם השינויים יחזקו או יחלישו את ישראל? הרי תקום אז מדינת חמאסטן לפתחנו; ואם נקבע את גבולותינו, האם יהיו לנו שלום ושלווה ושתפר מצבנו? אם "ההתנתקות" העלתה בעליל את החמאס לשלטון ודרום הארץ הפך למטווח קסאמים, מדוע ה"התכנסות" לא תחזק עוד יותר את החמאס, הגייהאד, החיזבאללה ואל-קעידה (ואף את הפת"ח)?

יתרה מזאת, הרי לא רק הפלשתינאים אלא גם הקהילה הבינלאומית אשר בשנים האחרונות, בניגוד לעבר, אנו מתרפסים לפניה, לא יסכימו להכיר במהלך ו"בגבולות הקבע", שהרי תמיד דגלו בגבולות שייקבעו במשא ומתן. כך אגב נאמר במפורש ב"מפת הדרכים" ואף במכתבו של בוש לשרון בעניין גושי ההתיישבות (שייקבעו "בהסכמה הדדית"). הפתטיות תגיע לשיאה כאשר ניסוג מהשטח ולא יהיו "גבולות קבע". אף שמאלנים מתונים כסבר פלוצקר וארי שביט תוקפים בשצף את הרעיון שגבולותינו ייקבעו רק על דינו וטוענים כי איש לא יקבל זאת. משמע שאלה לא יהיו גבולות קבע אלא נסיגות חסרות תכלית. שביט קולע באומרו: "זאת תהיה כניעה ללא תנאי של הציונות והתחלת סופה של ישראל. לכאורה ניקח גורלנו בידינו ונקיף עצמנו בחומות אך זה אבסורד קיצוני. ההתכנסות תיצור מדינת חמאס אסלאמית ביהודה ושומרון ובעזה, שתהיה עוינת, בלתי מרוצה ואלימה ותחתור שיטתית תחת קיום ישראל". הוא מוסיף: "הם יאמרו: 'גירשנו אותם מעפרה ועכשו מצהלה'. מדינה חמאסית גם תערער את היציבות האזורית שכן תחתור תחת ירדן ותעודד את האחים המוסלמים במצרים ובסוריה ותעזור לפריחת הטרור העולמי".

אשר למחירה הכספי של ה"התכנסות"; אם עקירת כ-8,000 איש מעזה עלתה כ-9-10 מיליארד ש"ח, צא ולמד כמה תעלה לנו עקירתם של 70-100 אלף איש מיהודה ושומרון, שלא לדבר על טרנספר של משה כה גדולה של יהודים. הכלכלן סבר פלוצקר מעריך שעקירת 70 אלף תעלה 120 מיליארד ש"ח ולפי אחרים אף 200 מיליארד ש"ח. מי יממן זאת? האם ארה"ב? והרי היא הבטיחה כבר לאהוד ברק מאות מיליוני דולרים בפינוי לבנון וכך גם לשרון ב"התנתקות" וטרם התקבל סנט אחד – ובצדק, יש לאמריקאים בעיות משלהם והם נותנים לנו כבר בשפע יחסי ויותר מאשר לאחרים וזאת כשאנו מצויים בצמיחה כלכלית גדולה משלהם!;

הנה כי כן, התרופה (ה"התכנסות") תהיה גרועה פי כמה

מכל מחלה (אף כקריאת המצב על ידי השמאל בישראל). מה עומד אפוא מאחורי הרעיון המעוות? ניתן לומר עיפות נפשית ואיבוד קשר למציאות ואולי בתוספת של אופורטוניזם מדיני.

כאן ראוי לאזכר דברים שהשמיע אולמרט בכנס בניו יורק ביוני 2005: "אנו עייפים מללחום, עייפים מלהיות אמיצים, עייפים מלנצח ועייפים מלהביס את אויבינו".

זו אפוא המנטאליות של רוה"מ החדש והשאלות: אם נהיה עייפים ממלחמות וניצחונות תבוא השלווה? זהו דיבור של מנהיגי חברה במאבק אין קץ? הרי הצהרת עייפות חמורה כזו מול הגיהנום הפונדמנטליסטי המזרח תיכוני שאינו מתעייף לרגע נגדנו היא שיא האווילות והמורד. עייפותו של אולמרט ממלחמות אינה כה מטרידה מפני שיקבלן בריבית; מטרידה יותר האמירה לגבי ניצחונות. אפשר לחשוב שיש לנו יותר מדי ניצחונות וודאי למול הפלשתינאים או הטרור ובכלל, למה הוא שואף? למפלות ש"המעטים מול הרבים והעוינים" לא יכולים בשום אופן להרשות לעצמם?

ומשהו לגבי אמיתותו של אולמרט. בנאומו בקונגרס האמריקאי במאי 2006 הוא לפתע שינה טעמו ואמר: "לא יכנע לטרור ואנו ננצח". אם כן, מתי דבריו אמת? ועוד, בכנס בעלי פרס נובל בפטרה שבירדן, ביוני⁹ הוא פולט שהיהודים יוכלו להישאר תחת ריבונות פלשתינאית, ואחר כך מוציאה לשכתו הכחשה בנדון, למרות שאמר זאת קבל עם ועולם. בנוסף לאווילות הפרקטית שבתוכן האמירה – החיכוך האין סופי שיהיה בין יהודים שיישאר בריבונות פלשתינאית ויסחף לכך את ישראל – יש כאן הפגנת בורות מוחלטת במהות הציונית שהיא חיסול מארת הגלות. הנה בהבל פיו הוא מוכן ליצור גלות חדשה לפתח ביתנו. אגב, קשה לדעת מה שרון בסופו של דבר היה עושה, אך אם לקבל הצהרותיו כפשוטן – ש"לא תהיה התנתקות נוספת, וודאי ללא הסדר שיביא קץ לסכסוך" – אולמרט לא הולך בדרכו של שרון למרות הצהרות הנאמנות שלו לדרך זו.

★

ה"התכנסות" היא תוכנית אסטרטגית אווילית מבית מדרשם של הוזים ואופורטוניסטים. כפי שאמר גיורג' אורוול: "יש רעיונות שהם כל כך מטופשים שרק אינטלקטואלים (וניתן להוסיף – זנים אחרים) יכולים להאמין בהם".

ישראל רק תגדיל את סיכויי שרידותה אם תוריד סופית את רעיונות הוויתורים וההתקפלויות מסדר היום ותחתור להכרעות צבאיות (מול הטרור) ומדיניות (להסגת הפלשתינאים אחורה בשטח ובהישגים כדי שיחוש בהפסדים מדיניים, ואז אולי יבינו שדרכם לא תצלח לעולם).

ולשאלה המטרידה: מדוע כה רבים בישראל תומכים בתכניות האווילות והמסוכנות להחריד, אין אלא להשיב בשורות משירו האלמותי של נתן אלתרמן: "אז אמר השטן: הנצור הזה איך אוכל לו... ואמר: לא אטול את כוחו ולא רסן אשים ומתג, ולא מורד אביא בתוכו ולא ידיו ארפה כמקדם, רק זאת אעשה: אכחה מוחו ושכח שאיתו הצדק". אכן "חציר העם" (וגם ממשלתו) כדברי ביאליק.

⁹ בתשובה ברורה ומפורשת לשאלה מוחצת של פרופסור אומן מישראל.

■ שינוי כיוון?!

המורים להישאר אדישים. חטיפות חיילים הפכו כמעט לאופנה בשתי הזירות מאחר שישראל הרגילה את אויביה כי חטיפות משתלמות.

יש אפוא קשר גורדי בין הטרור הפלשתינאי לטרור של חיזבאללה. כפי שנטען, האסטרטגיה המדינית של ישראל כלפי הפלשתינאים ובהקשר ל"התנתקות" וליהתכנסות" גובלת באווילות קשה. יש לא מעט היבטים אוויליים גם בהקשר הצפוני, הגם שישראל, לשם שינוי, נלחמת בלבנון בשצף קצף (ודאי בלוחמה אווירית). כיום ברור שהחטא הקדמון של ישראל כלפי חיזבאללה הוא בכך שהיא אפשרה לו להתעצם במשך שנים והמעיסה בחומרת איזום. אווילות זו נכונה לא פחות לגבי מה שקורה ויקרה בעקבות "ההתנתקות" ועוד יותר, כאשר תמומש "ההתכנסות" וכשאין פועלים כדרוש – בצורה נכונה ובזמן הנכון – משלמים אחר כך בריבית של דמים.

האירוניה הטראגית בשני ההקשרים בולטת בעליל. ישראל נסוגה מלבנון ומעזה במגמה לקצר קווים, לשפר את תנוחתה הביטחונית, לפייס את האויב ולמצוא חן בעיני העולם והנה, המציאות האכזרית והמוכרת טפחה על פניה; הטרור רדף אחריה והיא הותקפה קשות משתי הזירות. המשמעות ברורה: מי שבורחים מהטרור, מתקפלים ומוותרים לאויב (כולל על שטח) – לא יימלטו מהטרור וההתקפות והוויתור אינם מביאים רוגע ושקט. אדרבא, הם גורמים להגברת הטרור ואף למלחמה קשה. יתרה מזאת, בלבנון הותקפה ישראל מגבול מוכר ומוסכם. עובדה זו שמה ללעג את שאיפתו הפתטית של ראש הממשלה אולמרט לעיצוב גבולות של קבע.

עובדה מאלפת היא שהגזרה השקטה היא דווקא יו"ש. זאת מכיוון שצה"ל נמצא ושולט שם ויישוביו עומדים על כנם.¹⁰ אם ניסוג מיו"ש צפוי לנו לחזור, בכל רחבי ישראל, על הסייטים מעזה ומלבנון – ובמכפלה גדולה פי כמה. אגב, דווקא השקט בגזרת יו"ש צריך להצביע בפני הממשלה והשמאל כי לא "הכיבוש" הוא הבעיה העיקרית בינינו לבין הפלשתינאים ואחיהם.¹¹

מסתבר שאויליים משרישים אינם נלאים. עם סיום השבוע השלישי לחימה הקשה בצפון, פולט אולמרט (ב-2 באוגוסט) שתוצאות המלחמה שם (באותו זמן הוא היה עדיין באופוריה של ניצחון שיביא סדר חדש במזה"ת) יקדמו את תוכנית "ההתכנסות" (אגב, באותו יום שוגר המספר הגדול ביותר של רקטות – יותר מ-210). נוסף על הטיפשות הקשה שבאמירה – שהרי הוא פוגע חמורות באחדות הלאומית, החיונית כל כך בעת מלחמה – הוא בעצם אומר לאלפי חיילים ואנשי ימין כי הם נלחמים ומסכנים חייהם כדי שיעקרו מבתיהם לאחר שובם מן המלחמה. לא פחות חמור: האם אינו מביין ש"ההתכנסות" תפקיר את יו"ש – השטח השולט על מרכזיה החיונית של ישראל – לפת"ח ולחמאס (הזרוע השנייה של איראן, לבד מהחיזבאללה). מרכזים חיוניים אלה יהיו בטווח של מערך רקטות קצרות-טווח שייבנה. אם זו אינה אווילות הזויה של קברניט, לא ברור מהי אווילות מנהיגותית. אפשר לסלוח לאולמרט על הדיבור ההזוי, שכן הוא השמיע קולות מגומגמים של חזרה מדבריו, אך קשה להימלט מן המחשבה ש"ההתכנסות" האומללה התקבעה בראשו אף שמציאות שונה להחריד טופחת על פניו ואין אצלו "שינוי כיוון" ממשי.

יש ינוי כיוון" הוא שם המערכה של צה"ל נגד תוקפנותו הפרובוקטיבית של החיזבאללה בלבנון, מאז 12 ביולי 2006. לכאורה יכול שם זה להעיד על כך שהממשלה וצה"ל שינו כיוון באסטרטגיה המדינית כלפי אויבי ישראל ובנוגע לתוכנית "ההתכנסות", אך בעת כתיבת תוספת זו למאמר המקורי, הדברים אינם נראים כך.

כדי לבסס הנחה זו נתמקד כאן רק בפרמטרים בעלי השלכה הדדית בין הלחימה בצפון לבין האסטרטגיה המדינית של ישראל בהקשר הפלשתינאי, שעיקרה – "ההתכנסות" ואילו לניתוח המערכה נגד החיזבאללה נייחד דיון נרחב ונפרד.

אין כמעט ספק כי התוקפנות הפרובוקטיבית של חיזבאללה ב-12 ביולי 2006 – שתוצאתה שני חיילים חטופים ושמונה הרוגים ואשר הביאה למלחמת לבנון השנייה – יש לה הקשר פלשתינאי. נטען שהיא נעשתה בהשראה איראנית כדי להסיט את הלחץ על טהרן בהקשר הגרעיני. ייתכן, אך יש לי ספק בכך. אני סבור כי הפרובוקציה של חיזבאללה נובעת מן הקשר ההדדי ההדוק שבינו לבין הפלשתינאים והטרור שהם מנהלים ובעיקר מהצורך להקל את הלחץ הצבאי של ישראל עליהם בעזה, בהמשך ישיר לתקיפתם במוצב כרם-שלוש ב-25 ביוני 2006, שהסתיימה בחטיפת חייל ובהרג אחרים. הרי החיזבאללה הם שלימדו את הפלשתינאים לחטוף חיילים וכשהדבר בוצע, לשביעות רצונם, לא היה ביכולתם של

¹⁰ ראש אגף המבצעים במטכ"ל, אלוף גד אייר זנקוט בראיון למקור ראשון: "זה שצה"ל אינו כיום בעזה מקשה מאד על המלחמה בתעשיית הקסאם. ברגע שאתה נמצא מחוץ לשטח, הרי כולת לפעול נגד הטרור קטנה. כשצה"ל פועל בצפון השומרון הדבר מונע קסאמים לתחום הקו הירוק. הדרך להתמודד בקסאמים כיום היא פשוט להיכנס לכל מקום ולא לתת לזה להתרומם. הייתה תש"תית קסאם בגינין, ברמ"אללה ובשכם אך לא נתנו לזה להתרומם. ח"פ פש פעולה ושליטה בש"טח מביאים להישגים."

¹¹ המונח "כיבוש", שהפך לאחרונה לאובססיה יש"ר ראלית, מסרס גם את צה"ל בלחימתו בלבנון, אך על כך נדון ביתר פירוט בדיון הנפרד על המלחמה שם.

משגר הגראד – BM-21 מתוצרת רוסית. הגראד הוא המט"ר (משגר טילים רב קני – MRL) הפופולרי ביותר מסוגו בעולם. מצוי בשימוש 50 מדינות. הטווח המבצעי – 20 ק"מ, ניתן להגדלה עד 36 ק"מ. הרשיק ניתן להסבה לאמלי"ח להשמדה המונית, בעיקר כימי. הטיל עצמו אורכו 2.87 מטר.

מייד לאחר הנסיגה מחבל עזה החלו המצרים להעביר לידי ארגוני הטרור את הגרסה המצרית של הגראד, הוא ה-SAKR-18. הגראד אינו מחייב שיגור ממשאית כבתמונה, וניתן לשגר מוקנה בודד המונע את השמדת המשגר. הנה כי כן צפוי כי בזמן קצר תהיה שורת ישובים ברדיסה של 35 ק"מ מגבול הרצועה – מאשדוד בצפון ועד פאתי באר שבע במזרח, בטווח טילי הגראד.

מערכת נשק נוספת הנמסרת על ידי מצרים לארגוני הפת"ח, היא הסטרלה (Strela, SA-7b). טיל כתף מתוצרת רוסית הנועד למטוסים מנמיכי טוס, מקביל ל-Redeye האמריקני. טווח הסטרלה הוא 4.2 ק"מ, תקרת גובה 2300 מטר ומהירות לוע 1.75 מאך (500 מטר לשניה). נתונים אלה הופכים אותו לנשק קטלני בעיקר נגד מסוקים. הסטרלה המצרית, "טאייר אס סבאח" (נקמה עם שחר) היא גרסה משופרת התואמת את תנאי שדה הקרב באזורנו. למותר לציין כי השילוב בין טילים מסוג גראד, טילי כתף מסוג סטרלה לבין נשק נ"ט המצוי בכמויות נכבדות בעזה (ומועבר בימים אלו ליו"ש), נועד להקים מערכת דומה לזו של החיזבאלה בדרום לבנון.

התוקפנות של חיזבאללה ב-12 ביולי, בסמוך למתקפה הפלשתינאית בכרם-שלום, הביאה את ישראל לחום בארגון זה בשצף קצף ובצדק. לרוב הסתמנה תמימות-דעים (להוציא מיעוט קיקיוני) שצה"ל חייב לנצח בלחימה בצפון ויהי מה, שאם לא כן לא יהיו לישראל רוגע ושלווה אי-פעם. ביטא זאת גם ראש הממשלה אולמרט באומרו: "נחושים לנצח ולא נפסיק עד שנשיג את יעדינו", אך האם אוזנינו שומעות היטב? וכי האמירה הנכונה של הימין האותנטי, במשך כל העימות המר עם הטרור הפלשתינאי: "יתנו לצה"ל לנצח", אמירה שהשמאל לעג לה, קיבלה פתאום עדנה והיא נכונה רק לגבי מלחמה בטרור של חיזבאללה? הרי היא נכונה וצודקת שבעתיים לגבי המלחמה בטרור הפלשתינאי אשר במשך שנים רבות ממרר את חיינו ומאיים על כושר עמידתנו.

אכן, הניצחון בצפון הוא הכרח, שאם לא כן לעולם לא יהיו לישראל ביטחון ושלווה, וודאי אם היא תפסיד, ולו מבחינה תודעתית, במערכה נגד החיזבאללה. דבר זה נכון גם במקרה של תיקו. אי-ניצחון יקרין בטווח הקצר והארוך על כל אויבי ישראל ובכללם על הפלשתינים. לעניין זה אביא כמה דברים קולעים. ראשית, דבריו של איש שמאל מובהק: "הלהג הזה שצבא לא מנצח גרילה (ואוסיף טרור) הוא לא ממין העניין שכן ישראל פינתה את לבנון וחיזבאללה אינו מאז ארגון גרילה. אסור לקבל הפסקת אש עד שחיזבאללה יוכה אל החומש."¹² חד עוד יותר הוא סמח"ט דרוזי:

המלחמה הזו צריכה להיגמר עם תוצאה אחת – הערבים צריכים לחזור לפחד מהיהודים. אין דרך אחרת ואין פתרון אחר. ככה זה במזרח התיכון. כשאתה מוותר, נרפה ומתקפל אתה מקבל אחר כך כוח (איראני) מבוצר, מחופר ומרוקט על הגדר. מי שהתיר את דמה של ישראל דמו מותר גם אם מסתתר מאחורי נשים וילדים. קודם כל יש להפעיל כוח.¹³

דברים כגון אלה נכונים שבעתיים בקשר לטרור הפלשתינאי ואין להסתנוור מכך שיש ביניהם המשמיעים זמירות "מתוננות". חיוני שישראל וצה"ל יחזירו בשתי הזירות את כוח ההרתעה שהוא סם החיים לקיומה. לא עוד התנכלויות, פרובוקציות וחטיפות של חייליה ואנשיה הן מצד החיזבאללה והן מצד הפלשתינאים. לא עוד התקפלויות וויתורים אלא עמידה איתנה – "צמוד" – וחיוני לא פחות: הסגה משמעותית לאחור של אויבי ישראל, מבחינה טריטוריאלית, מדינית וכוחנית.

למרבה הצער, דברים אלה לא הופנמו עדיין בממשלה ובשמאל. הדיבורים כיום על ויתורים ב"חוות שבעא" או על הצורך לדבר ולשאת ולתת עם סוריה, שמשמעותם אחת: ויתור על רמת הגולן, הם כבר עדות ברורה לא רק להרגל הפבלובי הישראלי של התקפלות אלא גם לתבוסה מוכחת במערכה הנוכחית ולנסיגות ישראליות נוספות.¹⁴ בנוסף, יש בכך הענקת הניצחון על מגש של כסף לחיזבאללה ולשותפיו, כמו בבריחה מלבנון לפני ששנים ולאחרונה מעזה. האווילות זועקת: בגלל מצוקה זמנית ונקודתית מוכנים סוחרו נדל"ן בטבעם להקריב גם נכסים ואינטרסים רחבים ביותר לטווח ארוך.¹⁵

נהה כי כן, הייתי רוצה להאמין שאכן יש שינוי כיוון משמעותי באסטרטגיה המדינית של ישראל והתנתקות

אמיתית מן האווילות האופפת אותה וטבועה בה, אך ספק רב מקנן בי וימים (קשים) עוד יגידו מדוע תתקשה ישראל לצאת מהשפל האסטרטגי שבו היא מצויה.

ל"קינוח", כמה תשובות:

- הטעות האולטימטיבית היא האמונה ההזויה בשלום ובהסכמים עם פרטנרים (שהתחייבותם שווה כקליפת השום) אם רק נוותר – נחיה לבטח. ומכאן תוכניות כמו "ההתנתקות" ו"ההתכנסות".
- טעות מתודית – מנהיגי ישראל ורבים בתוכה אינם מוכנים להודות בטעויותיהם גם כשהמצביאות המרה טופחת על פניהם.
- אם אין נדחקים ממש לפניה – אין רוצים להילחם או לנצח ולהכריע את הקמים על ישראל. מעדיפים איפוק והבלגה, סופגים או מסתפקים בהתגוננות ובתגובות רפיוות. כשאין עושים את הפעולות הנכונות, לרבות פעולות התקפיות, בזמן הנכון משלמים אחר כך בריבית קטלנית.
- קברניטי ישראל ורבים בתוכה חוששים מהצל של עצמם, בייחוד מול העולם הצבוע – וזאת כאשר הצדק אתנו והסיבות לנהוג כמו העולם כולו קיימות אצלנו בשפע. ■

¹² צבי כסה, מעריב, 1.8.06.

¹³ מובא ע"י ב. כספית, מעריב, 4.8.06, בנוסף מעודד לקרוא התבט" איות של עיתונאים בכירים (שמאלנים כמור בן) המיטיבים לאבחן המצב: "או הם או אנח" נוי".

¹⁴ יש גם בכיר ישראלי לשעבר המטיף להידיב" רות אף עם איראן ואח" ר י ס מ י פ י ס להידיברות עם נסראללה הר – מראשי פירמידת הר" שע.

¹⁵ ייתכן שניתן לשאוב עי" דוד-מה ממחיר המלח" מה העלול להסתכם במיליארדי ש"ח לא מע" טים וזה מה שיפיל או קרוב לוודאי ידחה את ההתכנסות.